

התגלית תשובה של

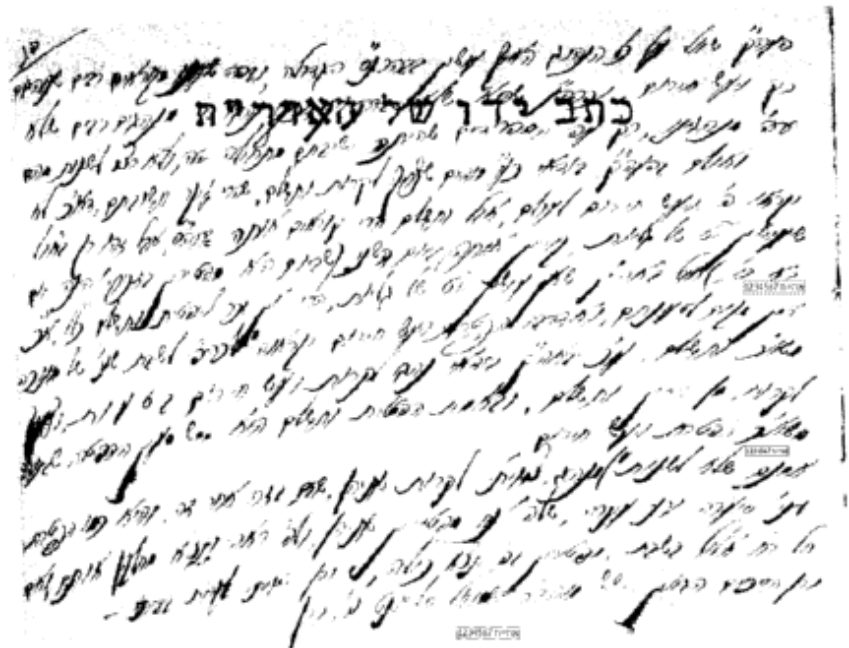
אוצר החכמה

השופכת אור על מנהג יר

אוצר החכמה

מעוברות (גו"ה אדז"ט) ואחת עשרה שנים פשוטות. בכל השנים הפשוטות, למעט קביעות הש"א כפי שהסברנו קודם, פרשיות ויקהל - פקודי מחוברות ותמיד נקראות באחת מד' פרשיות והפטרות נגזרות אחר אותה פרשה מד' פרשיות הנקראות באותה שבת. בשנה פשוטה בקביעות הש"א, ויקהל-פקודי נפרדות, פרשת ויקהל היא פרשת פרה ופרשת פקודי היא פרשת החודש - והפטרות בהתאם לאותה שבת של ד' פרשיות. יוצא מכך, שבשנים פשוטות, תמיד תהא פרשת פקודי אחת מד' פרשיות. בשנים מעוברות, פרשיות ויקהל פקודי הינן נפרדות. בקביעות הח"א, הש"ג, פרשת ויקהל נקראת לפני ד' פרשיות ופרשת פקודי נקראת בשבת פרשת שקלים, ואזי הפטרת ויקהל היא "ויעש חירום" והפטרת פקודי היא הפטרת שקלים. בכל הקביעות הללו, הכל ברור ומוחלט. אולם, בקביעות בח"ה, זח"ג בש"ז גכ"ז, פרשת ויקהל היא פרשת שקלים, ופרשת פקודי מפסקת בין שקלים וזכור - ומשום כך היא נקראת "הפסקה". בשנים אלו חנוכה מתחיל בימי החול, כך שיש רק שבת חנוכה אחת. בקביעות זש"ה (קביעותה של שנה זו - תשס"ג) פרשת ויקהל היא פרשת שקלים, פרשת פקודי היא "הפסקה" וחנוכה מתחיל בשבת, כך שיש שתי שבתות בחנוכה.

בשנים שפרשת פקודי היא "הפסקה" (בשתי האפשרויות שנזכרו

בירור מנהג ירושלים לגבי קריאת הפטרת פ' פקודי כשהיא נקראת בשבת המפסיקה בין פרשת שקלים לפרשת זכור, ומה המנהג בשנה זו שבה היו ב' שבתות חנוכה כשכבר נקראה הפטרת "ויעש חירום".

הגאון רבי אריה דביר שליט"א

הסימן הוא זש"ה - מעוברת. כלומר, ד' מציינת את היום בשבוע שחל בו ראש השנה בהתאם לכלל - לא אד"ו ראש. האות ש מציינת שהשנה שלמה כלומר חודשי חשון כסלו מלאים. האות ה' מציינת את היום בשבוע שבו חל א' דפסח בהתאם לכלל "לא בד"ו פסח" וכן על על זו הדרך, שנה חסרה מצויינת באות "ח", ושנה "כסידרה" באות "כ". בכל מחזור של י"ט שנים, יש שבע שנים

ברור המנהג מתייחס לשנת תשס"ג שקביעותה זש"ה, לצורך כך נקדים באור למושג זה

בחודשי חשון כסלו, פעמים יש כ"ט ימים ופעמים ל' ימים. שנה שחודשי חשון-כסלו בני ל' יום, נקראת שלמה. שנה שחודשי חשון-כסלו בני כ"ט יום, נקראת חסרה. שנה שחודש חשון כ"ט יום וכסלו ל' יום, נקראת "כסידרה". את קביעות השנים מציינים לדוגמה כך: שנה זו, תשס"ג,

גאון האדר"ת זצוק"ל

אח"ח 1234567

אוצר החכמה

ימים בענין הפטרת השבוע

אוצר החכמה

ו"תשלם" בלא "ויעש חירום" -
ובפרט בארץ ישראל שלא מפטירים
ו"תשלם" בסוכות.

שנים שקביעותן נדירה כמו השנה
(שהיא מעוברת, פרשת פקודי היא
"הפסקה" ויש בה ב' שבתות חנוכה
וסימנן זש"ה), חלו במשך מאה השנים
האחרונות בשנים - תרס"ה, תרפ"ט,
תרצ"ב, תשל"ו, תשס"ט, והשנה -
תשס"ג.

לוחות א"י שנערכו ע"י הגר"מ
טיקוצ'ינסקי זצ"ל, החלו לראות אור
משנת תרס"ה. ואכן בשנים תרס"ה,
תרפ"ט ותרכ"ב (שקביעותם זש"ה)
נכתב בלוח לקרוא רק הפטרת
ו"תשלם". לעומת זאת, בלוחות של
שנת תרס"ח ותרכ"ה (שסימנן בח"ה,
בהן פרשת פקודי היא "הפסקה" אך
יש רק שבת חנוכה אחת) נכתב בלוח
כך: "פקודי ד' בו (הפסקה בד'
פרשיות) מפטירין מ"א ד' ויעש
חירום' וכו' ו"תשלם כל המלאכה עד
מארץ מצרים' (כן הנהיגו רבני גאוני
ירושלים ת"ו ויש במ"ד קורין רק
ו"תשלם" ^{אוצר החכמה})

בשנת תרפ"א (שקביעותה בש"ז
ובה פ' פקודי היא "הפסקה" אבל
חנוכה רק שבת אחת, הוסיף הגר"מ
טיקוצ'ינסקי זצ"ל וציין את דברי
הא"ר וכתב טעמו "משום דהשאר
מהפטרת ו"תשלם קורין ב' דסוכות,
אבל בא"י דליכא, קורין כיום כל
הפטרת ו"תשלם או שתיהן".
לכאורה נראה כי הגר"מ

והבאתי הדברים הללו
בפני מרן הגר"ש
אלישיב שליט"א ואמר
שכן הדברים נראים
שעיקר המנהג פה בא"י
בכל השנים ובפרט
בשנה שקביעותה שז"ה
(שכך נהגו לפחות
בשנת תרצ"ב) לקרוא
רק "ו"תשלם". אמנם
הנוהג לקרוא שתיהן גם
בשנה זו מפני מנהג
הספרדים, יש לו כאמור
על מי לסמוך הלא הם
מרנן האדר"ת והגר"ש
סאלנט זצוק"ל,
שהטעם שייך
גם בשנה זו.

היא זש"ה (מקרה נדיר, כמו בשנה זו
- תשס"ג) שיש ב' שבתות חנוכה
ובשבת ב' חנוכה כבר הפטירו "ויעש
חירום", יפטירו בפ' פקודי רק

כאן לעיל) מנהג הספרדים לקרוא
בפרשה זו, "ויעש חירום". לגבי
האשכנזים מצינו מחלוקת בין
הפוסקים: האור זרוע, ספר הפרס
והלבוש כתבו לקרוא רק פרשת
ו"תשלם" ולא לקרוא "ויעש חירום".
אך במנהגי מהרי"ל כתוב: "אמר
מהר"ש שאומר 'ויעש חירום' לפ'
אלה פקודי לשבת שבין פ' שקלים לפ'
זכור ושני פסוקים מן 'ו"תשלם' משום
דהוי גמר מלאכות ולא אמרינן כל
ו"תשלם' ולא 'ויעש חירום' דא"כ לא
משכחת לה שאומרים 'ויעש חירום'
אבל 'ו"תשלם' אפי' אם אין אומרים
אותה בכאן תמצא שאומרים אותה
בסוכות בסוף", עכ"ל (ומתי קוראים
זאת בסוכות? ביו"ט שני של גלויות
בחז"ל). וכן פסק הא"ר בסימן תרפ"ה.
^{אח"ח 1234567}
בלוח ארץ ישראל להגרי"מ
טיקוצ'ינסקי זצ"ל הביא שבא"י
הנהיגו גאוני ירושלים לקרוא שתיהן
(גם "ויעש חירום" וגם "ו"תשלם")
והוסיף דמאחר וטעמו של הא"ר לא
לקרוא "ו"תשלם" כולה כי נקראת
בסוכות (בחו"ל), א"כ בא"י שאין
הפטרה זו נקראת בסוכות, יש לקרותה
בכה"ג שתיהן - ויש בתי מדרשות
שקוראין רק "ו"תשלם".

אם כן, לפי סברתו של המהרי"ל
שכתב דאם לא יקראו בפרשת פקודי
"ויעש חירום", לא יקראו אותה כלל
באותה שנה ולכן הורה לקרוא בפ'
פקודי הפטרת "ויעש חירום". לכאורה,
יש סברא לומר שבשנה שקביעותה
^{אח"ח 1234567}

טיקוצ'ינסקי זצ"ל חילק בין ב' סוגי השנים: שבשנה שקראו "ויעש חירום" בשבת שניה של חנוכה, כתב לקרוא

טעות בהפטרות כי תשא ופקודי בהפטרות כי תשא במקום מלכים ז' ויעש חירום צ"ל מלכים י"ח והיה

בלוח שנה זו "שרבני גאוני דקדמאי דירושלים ת"ו הנהיגו לקרא מ"א ז' ח' ויעש חירום וכו' ותשלם כל המלאכה עד מארץ מצרים. והנה באלהו רבא אומר לקרות ויעש חירום וב' פסוקים מן ותשלם וטעמו משום דהשאר מהפטרות ותשלם קורין בב' דסוכות, אבל באר"י שליכא טעמא, קורין כל הפטרת ותשלם, והנהיגו רבותינו דקדמאי בירושלים לקרוא את שתיהן. נמצא, שאף בשנה שיש ב' שבתות חנוכה וקראו גם "ויעש חירום", כתבו בעיתון תיקון ללוח, לקרוא את שתיהן.

בלוח שנת תרצ"ב (שקביעותה זש"ה), שוב חזרה הטעות על עצמה פ', אך אז פרסם הגרימ"ט זצ"ל תיקון רק על פ' כי תשא, אך על פקודי, לא נכתב מאומה ונשאר כי קוראים רק "ותשלם". (כנראה לפי החילוק של סוגי השנים כנזכר לעיל, שבשנת תרצ"ב היו שתי שבתות חנוכה)

בספרו ספר א"י כותב הגרימ"ט זצ"ל כי בכל סוגי הקביעות של שנה מעוברת כאשר פ' פקודי היא "הפסקה", נהגו גדולי ירושלים לקרוא שתיהן, ויש בתי מדרשות שנוהגים לקרוא רק "ותשלם". בהתאם לכך אכן נוהג בנו הרה"ג ר' ניסן אהרן טיקוצ'ינסקי שליט"א לכתוב בלוחות. ולכן בשנים תשל"ו, תשס"ט וכן בשנה זו - תשס"ג כתב "שיש לקרוא שתיהן ויש בתי מדרשות שקוראין רק "ותשלם".

אולם מן הגרש"ז אויערבך זצוק"ל הורה בשנת תשל"ו לקרוא רק "ותשלם" מאחר ובחנוכה קראו כבר "ויעש חירום" והסתייע מכך שבלוחות של שנת תרס"ה, תרפ"ט ותרצ"ב (קביעות זש"ה - ב' שבתות חנוכה) נכתב לקרוא רק "ותשלם" (והלוחות עברו ביקורת של גאוני ירושלים), לכן הורה באותה שנה לקרוא רק "ותשלם", ורק בשנה שבה אין ב' שבתות חנוכה, יש לקרוא שתיהן כפי שהורו גאוני ירושלים. (תיקון הטעות שפורסם בעיתון בשנת תרפ"ט, לא היה ידוע לו.)

וכן שמעתי מזקני ירושלים - הגאון רבי יוסף סלנט זצ"ל והרה"ג

תרפ"ט

מנחני השנה

34 אדר

קול'ה לספסיר. וסברה"ה, ר"ח אדר שני יום ג' וד', וא"א א"ה והזכיר (כרוב במיר א"א פתח דסוסף כהנריא ויל'). במנחת או"מ צ"צ: יום ב' כיט בו קרית, או"מ יוכיץ וא"א תחנן במנחה:

אדר שני מולדו ב' ה' תת"ה.

המולד: ליל ב' שעה 11 עם 28 מ' 1 ח'. (לשעות אררי שעה 6 עם 30 מ' 10 ח').

ובן קדוש לבנה מתחיל ליל ג' בו. וסוף הזמן ליל ב' י"ג בו.

א' דר"ח י"ג ב' דרת יום ר': פקודי ר' בו (הפסקה כד' הפרשיות). ספסירין (פ"א א') ותשלם כל המלאכה: יום ג' ו' בו חקנית צריקים. בירושלים חברי ח"ק סתקנין בו (ויזכרו לקבל החקנית מאחסול) ואו"מ בשחרית הסליחות המיוחדות ליום זה וקורין ויחל גם בשחרית, וספקותין על קניני הח"ק, ומתפללין מנחה בקריאת ויחל תיכ כבתע"צ: ויקרא י"א בו פרשת זכור. יוצר לפ' זכור. סוציאן ב' סית בא' קורין ז"ג כפ' השבוע, ובב' לספסיר בפ' תצא זכור (וקריאה זו חיוב סהית לקרוא בצבור, ותקרא יכוון להוציא והשומעים יכוונו לצאת. וסוחר למלמל סית בשביל חולת או חבושים שישמעו קריאה זו בצבור. אגוס שלא שמע קריאת דפ' זכור יכתן בקריאה רפורים לצאת י"ח מזה וו. יש מאחרונים סיל שגם נשים חייבות לשמוע קריאה זו). ספסירין (ש"א מ') כה אסר ה' פקודי, ואין קמן קול'ה לספסיר. א"א הזכיר וא"ה (ק') פס"ג תרשי"ה וכוונתם סגרים). במנחה או"מ צ"צ: תענית אסתר יום ב' י"ג בו, בשחרית סליחות וא"מ, וענו וקריאת ויחל כבשאר תע"צ. תפלת מנחה צ"ב כבתע"צ רק שא"א א"מ ותחנן. אתר מנחה מתן כ"א ג' מסכעות היוצאות באותה מדינה הנקראות בשם סחציה, זכר לסחציות השקל שהיו שאקלים כזה"ב (הקיר הרח"ב ר' יוסף שווארץ ד"ל שלא לאסר

הלוח משנת תרפ"ט

ימים רבים ובהפטרות פקודי במקום מא' א' ותשלם, צ"ל מ"א ז' ח' ויעש חירום גם ותשלם.

בעש"ק פ' ויקהל, באותה שנה, מופיעה ידיעה באותו עיתון, תחת הכותרת "ע"ד הפטרת פקודי": רבים שואלים על פרסום המודעה של לשכת עץ חיים לקרוא הפטרת פקודי ויעש חירום גם ותשלם שאינו ככתוב בכל החומשים, ופנינו בשאלתנו אל לשכת עץ חיים והראו לנו מהכתוב בלוח דיני ומנהגי אר"י התרפ"ד ושנשמט הפעם

רק "ותשלם". אך בשנה שלא היו ב' שבתות בחנוכה, כתב שקורין את שתיהן, ויש בתי מדרשות שקורין רק "ותשלם".

בשנת תרפ"ט שהיא קביעות זש"ה - (ובה ב' שבתות חנוכה) נכתב בלוח בטעות בפרשת כי תשא כי מפסירין "ויעש חירום". בעש"ק פ' כי תשא פורסם בעתון "קול ישראל", תחת הכותרת "טעות בלוח": לשכת עץ חיים בירושלים מפרסמת בזה שבלוח דיני ומנהגי השנה באר"י לשנה זו נפל

מנחם יעקב זלזניק זצ"ל שהיה בעל קריאה בבית המדרש "מנחם ציון" שנהגו "בחורבה" ובביהמ"ד מנחם ציון "המכונה" דער אלטער מדרש, לקרוא רק "ותשלם".

ויש שסברו כי זה לפי שיטת המהרי"ל ודעימיה שבשנה זו שכבר קראו בחנוכה "ויעש חירום", יש סברא לומר שיקראו כאן בא"י רק "ותשלם". אמנם בשנה שיש שבת אחת בחנוכה שלא קראו "ויעש חירום", יש סברא לקרות בא"י שתיהן. וזו היתה הוראת מרן הגרשו"א זצוק"ל.

ממש לאחרונה, בשבועות אלו, נתגלתה תשובתו בכ"י של הגאון האדר"ת משנת תרס"ב בה היתה פ' פקודי "הפסקה", חנוכה שבת אחת וסימנה זח"ג כמו שהגיה הפרי חדש ולא כמו שנכתב בטעות בלוחות המודפסות בטור: זש"ה. תשובה זו נמצאת בגנוזי הרב ראובן דסלר שליט"א מארה"ב ועומדת לצאת לאור בספר "שנות דור ודור" ח"ב וז"ל: נשאלתי בדבר הפטרת פ' פקודי בשנה זו (תרס"ב) המעוברת שהיא נפרדת מויקהל, וכ' בלקוטי מהרי"ל להפטיר "ויעש חירום", ושתי פסוקים מ"ותשלם", ולא כל הפטרת "ותשלם" משום דא"כ לא יפטירו לעולם פרשת "ויעש חירום", אבל פ' "ותשלם" קורין בחג הסוכות, עכ"ל. וגם הא"ר כ"כ בשם מיי"ט, וכפי הנראה הסכימו לדבריו - ואולם בס' מסורת הקריאה שנדפס מחדש השיג ע"ז שא"כ תקשה "למה קבעו ותשלם" לפקודי, כיון שאין אומרים אותה אז, וגם פ' "ויעש חירום" הלא קורין אותה בשבת שני של חנוכה, - אבל ביותר תמוה שלא הרגישו כי באמת קורין פ' "ויעש חירום" לפ' ויקהל עצמה, והיינו שלכל הקביעות מכל השנים בשנים פשוטות מפטירים בהם א' מד' פרשיות, ובמעוברות בקביעות בח"ה, זכ"ז זח"ג גש"ה, בש"ג, מפטירין לויקהל שקלים, ולפקודי היא הפסקה, ובקביעות שהסימן בו הש"ג מפטירין לויקהל "ויעש חירום", ולפקודי שקלים, ובקביעות הח"א שהסימן זט"ו (שבת שקלים חלה בר"ח) מפטירין ג"כ לויקהל "ויעש חירום",

ופקודי הוא שבת ר"ח ושקלים, וא"כ באותן השנים הרי קורין "ויעש חירום" לויקהל, ע"כ שפיר י"ל דלפקודי שהיא הפסקה, קורין "ותשלם" דאל"כ לא יקראו "ותשלם" לעולם. ואמר ד"ו לפני הגאון האדיר ר' יושע ליב דסקין זצ"ל כשהי' בשקלאב והסכים לזה, וכן הסכימו הרה"ג ר' יושע הלוי הורוויץ שהי' רב שם וציוה לקרות כן שהיתה פקודי הפסקה, עכ"ל. את זה הראה לי הישיש ר' בינוש הקורא נ"י

תרמ"ה, יבדילני ד' לחיים ארוכים וטובים, והצדקתיו מאוד.

וחידוש בעיני שהגריל"ד ז"ל שהסכים לקושיתו, ובכ"ז לא עשה מעשה כדבריו, שבהיותו פעה"ק שאל על כל הנהוג האיך עושין בבחכנ"ס הגדולה, ובפה שמענו מקוראים רבים שנוהגים רק "ויעש חירום", וכפי הנראה שהוא שלא בדקדוק, וכבר נהגו פה מנהגים רבים שלא ע"פ מנהגינו, רק ע"פ הספרדים שהיתה שיבתם מתחילה פה, ולא רצו לשנות

אדר"ש

מנהגי השנה

תרצ"ב 36

אדר שני

מולדו ב' כ' תרפ"ו.

המולד: יום ב' שעה 2 עם 38 מינוט 2 חלקים.
לשעות ארבי שעה 8 עם 44 מינוט 11 ח"ל.
זמן קרוש לבנה מתולד ליד ו' ג' בו.
סוף הזמן ליד ג' יד בו:

א' דר"ח יום ג' ב' דר"ח יום ר': פקודי ד' בו (הפסקה בור הפרשיות). ספטי (ס"א א') ותשלם כל הסלאכת: יום ג' בו חקניה צדיקים. בירושלם חברי ח"ק סתקנין בו (ויזכרו ל'כל התעניות מאתמול) זאומי בשחרית חסדיות תפילות דיוט זה וקירין ויחל גם בשחרית, ומסקתין על עניני הח"ק, ומתפללין טנחה בקריאת ויחל וניכ בבתיצ: ויקרא י"א בו, פרשת זכור, ויצר לפ' זכור, מציאות ב' ס"ח בא' קורין יג ב' חשבוק, וככ' לספיד בפ' תצא זכור (וקריאה זו חיוב סתית לקרוא בצבור, והקורא יכוון להוציא וחשומעים יכוון לצאת. וסתר לספיד ס"ח כשביד חולה או אסיר שישמטו קריאה זו בצבור. אגוז שלא שנק קרהית דפ' זכור יכוון בקריאה ופזורים לצאת יח מצוה זו. יש כאתרונם סיל שגם נשים חייבות לשמטע קריאה זו). ספטי (ס"א פ"ז) כה אמר ד' פקדתי, ואין קמן עולה לספיד. איא חכ"צ ואיה (ק') פס"ג חרפה וכוונקם סנדים). כסנחה אונ' צ"צ: תענית אסתר יום כ' יג בו. בשחרית פליחות וא"מ, ועננו וקריאת ויחל כבשאר תע"צ. חפלת טנחה ניכ ככת"צ רק שא"א א"מ והתנק. אחר טנחה נוחן כ"א נ' סטבעה היוצאות באוזה מדינה הנקראות בשם סחצית, זכר לסחצית השקל שהיו שוקלים כזה"ב (והקור תרה"ג ר' יהוסף שווארץ ז"ל שלא דאסר יאני נותן לסחצית השקלי שהריו כמפרוש שקלים כזה"ז). ופי שאין ידו טשנת לתח נ' טטבעות כסף קונה ג' סטבעות הכסף

הלוח משנת תרצ"ב

מהם.

ושאלני דעתי על דבר זה.

והשבתיו, ששמעתי מפי המחבר
ז"ל בעצמו בהיותו בווארשא שנת
וואולם בפעה"ק בודאי כ"ע מודים
שצריך לקרות "ותשלם", שהרי עיקר

מסורת   הפטרת פקודי   הדין   פנ

[illegible]

”אולם בס’ מסורת שנדפס מחדש השיב ע”ז...
מתוך כתב יד האדר”ת

שהביא במסורת הקריאה
וכמבואר באו"ו ובפרדס
ובלבוש שהובאו לעיל ודלא
כמו שכתב המהרי"ל בשם
המהר"ש ובאליהו רבא לקרוא
מעיקר הדין "ויעש חירום" וב'
פסוקים של "ותשלם" (אפילו
בתו"ל).

ומה שהנהיגו בא"י לקרוא גם "ריעש חירום" הוא מן הטעם שלא לשנות ממנהג הספרדים, שבתחילה נהגו כמותם גם בני אשכנז בעיה"ק וירושלים לקרוא כמותם. וסברא זו שייכת בין בשנה שבחנוכה יש שבת אחת ובין בשנה שבחנוכה יש ב' שבתות.

וע"כ עיקר המנהג לבני
אשכנז (לאחר שנהגו לקרות רק
”ותשלם” בשנה שבה ב' שבתות
חנוכה, לפחות בתרצ"ב) הוא לקרות
רק ”ותשלם”. אמנם, אלו הנוהגין
לקרות שתיהן יש להם על מי לסמוך
שכן הנהיג מרן האדרת וצוק”ל
והסכים עמו מרן הגר”ש סלאנט
וצוק”ל. (אמנם הוראתם היתה בשנת
תרס”ב שהיא שנה שיש בחנוכה רק
שבת אחת ושנה זו קביעותה זח”ג,
אבל הרי עיקר טעמם לקרוא גם ”ויעש
חירום” הוא - ”מפני שלא לשנות
ממנהג הספרדים” - וטעם זה שייך גם
בשנה שיש בה ב' שבתות חנוכה, אף
שקראו כבר ”ויעש חירום”. אם כן יש
לקרואה שוב בפ' פקודי שהרי
הספרדים קוראים אותה בפ' זו -
פקודי, והטעם הוא שלא לשנות
מהמנהג.

והבאתי הדברים הללו בפני מרן הגר"ש אלישיב שליט"א ואמר שכן הדברים נראים שעיקר המנהג פה בא"י בכל השנים ובפרט בשנה שקביעותה שז"ה (שכן נהגו לפחות בשנת תרצ"ב) לקרוא רק "ותשלם". אמנם הנהג לקרוא שתיהן גם בשנה זו מפני מנהג הספרדים, יש לו כאמור על מי לסמוך הלא הם מרנן האדרת"ו והגר"ש סאלנט וצוק"ל, שהטעם שייך גם בשנה זו.

בעש"ק פ' ויקהל, באותה שנה, מופיעה ידיעה באותו עיתון, תחת הכותרת "ע"ד הפטרת פקודי": רבים שואלים על פרסום המודעה של לשכת עץ חיים לקרוא הפטרת פקודי ויעש חירום גם ותשלם שאינו ככתוב בכל החומשים, ופנינו בשאלתנו אל לשכת עץ חיים והראו לנו מהכתוב בלוח דיני ומנהגי אר"י התרפ"ד ושנשמט הפעם בלוח שנה זו "שרבני גאוני דקדמאי דירושלים ת"ו הנהיגו לקרא מ"א ד' ח' ויעש חירום וכו' ותשלם כל המלאכה עד מארץ מצרים. והנה באליהו רבא אומר לקרות ויעש חירום וב' פסוקים מן ותשלם וטעמו משום דהשאר מהפטרת ותשלם קורין בב' דסוכות, אבל באר"י שליכא טעמא, קורין כל הפטרת ותשלם, והנהיגו רבותינו דקדמאי בירושלים לקרוא את שתיהן. נמצא, שאף בשנה שיש ב' שבתות חנוכה וקראו גם "ויעש חירום", כתבו בעיתון תיקון ללוח, לקרוא את שתיהן.

תשובתם, דא"כ לא יקראו פ' "ויעש חירום" לעולם, אבל "ותשלם" הרי קוראים אותה בחג הסוכות, אבל זהו רק בחור"ל שעושין יו"ט של גלויות, קורין אותה ביום השני (שביים הא' מפטירין בזכר' הנה יום בא כו') אבל באה"ק שאין עושין יו"ט של גלויות, הרי אין זכר להפטרת "ותשלם" כלל, א"כ אין מקום לטענתם, ואדרבה הפטרת "ויעש חירום" יקראוה לכה"פ לשבת שני' של חנוכה משא"כ "ותשלם", ע"כ באה"ק בודאי נהגו לקרות "ויעש חירום" בטעות, וצריך לקרות מן הדין "ותשלם", ובאמת הפטרת "ותשלם" היא ממש מעין ההפטרה שכתורה משא"כ הפטרת "ויעש חירום".

אמנם שלא לשנות מן המנהג צויתי לקרות שתיהן, שהם בזה אחר זה, והיא כמו הפטרת עני' סוערה ורני עקרה, של פ' נח מפטירין שתיהן, ולפ' ראה-ותצא מחלקין אותם, ואם חל ר"ה אלול בשבת מפטירין בפ' תצא כולה, וכן צויתי לקרות בביתי - וכן הסכים הגאון הישיש מוהר"ר שמואל סלאנט נ"י. עד כאן לשון התשובה.

העולה מתשובה זו כי הכרעות גאוני ירושלים - מרנן האדרת והגר"ש סלנט צווק"ל, וכפי שהובא שם כך גם היתה דעתו של מרן רי"ל דיסקין צווק"ל, היתה, כי בכל פעם בשפי פקודי היא "הפסקה", יש לקרוא מעיקר הדין רק "ותשלם", וכמו

אֲנִי הָיִיתִי מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי אֱלֹהֵינוּ